

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 350/2013-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. septembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa o prijatej sťažnosti T. J., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo T. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. T. J. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. T. J. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 413,94 € (slovom štyristotrinásť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. H., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 350/2013-17 z 19. júna 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť T. J., K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 sa sťažovateľka žalobou podanou okresnému súdu 26. septembra 2008 domáha voči žalovanému zaplataenia náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť v jej byte (popraskanie stien,

pozn.) v dôsledku rekonštrukcie susedného bytu žalovaným. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd aj napriek ňou podanej sťažnosti na prietahy v konaní, ktorú predseda okresného súdu vyhodnotil ako dôvodnú, svojím zdĺhavým postupom, ale aj neefektívnou a nesústredenou činnosťou spôsobuje neodôvodnené prietahy v konaní, čím sa prehĺbuje stav jej právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Podľa názoru sťažovateľky boli v tomto konaní viaceré zbytočné prietahy, ktoré nezavinila iba v súčasnosti konajúca samosudkyňa. Avšak po tom, ako vec prevzala súčasná samosudkyňa boli v konaní spôsobené značné zbytočné prietahy a navyiac vykonané pojednávania neprispeli k urýchlenému rozhodnutiu vo veci samej, boli neefektívne a rovnaký sa javí aj ďalší postup súdu.

Aj podľa laického sťažovateľky sa táto vec javí ako jednoduchá, navyiac ako už bol podaný znalecký posudok. Jej sused (žalovaný) pri prestavbe svojho bytu poškodil steny bytu sťažovateľky ako žalobkyne, čo preukázal znalec. ...

Predmetná právna vec nie je natoľko komplikovaná a náročná, aby mohla ospravedlniť prietahy v konaní Okresného súdu Košice I. Taktiež správanie sťažovateľky v predmetnej právnej veci absolútne nezapríčinilo spôsobené prietahy v konaní. Zo súdneho spisu je zrejmé, že prietahy v konaní boli spôsobené opakovanou nečinnosťou Okresného súdu Košice I.

Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie a ani prípadná výmena sudcov nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.“

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C/121/2008 porušil základné právo sťažovateľky, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C/121/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000 €... ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške uvedenej v tomto náleze, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr 10/13 z 8. júla 2013 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom zo 6. septembra 2013.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol:

„Ide o sporové konanie, ktoré po právnej stránke nie je zložité. Po skutkovej stránke sa spor javí ako zložitejší. Vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie na zistenie príčinnej súvislosti medzi rekonštrukčnými prácami vykonávanými v byte žalovaného a stavebnými poruchami zistenými v byte žalobkyne. Po vyriešení tejto otázky je potrebné zistiť rozsah a výšku škody, na čo súd ak nedôjde k dohode medzi účastníkmi, bude musieť nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie.

Od začatia konania uplynulo 5 rokov a súd vo veci ešte nerozhodol. Žalobkyňa ani žalovaný svojim správaním nespôsobujú prietahy v konaní.

K predĺženiu konania okrem skutkovej náročnosti veci prispeli aj zmeny v osobe zákonného sudcu (JUDr. L., JUDr. B., JUDr. M., JUDr. L. a toho času JUDr. R.). Pri každej zmene zákonného sudcu objektívne vznikajú prietahy v konaní. Spis si nový sudca musí naštudovať a až tak zaradiť na termín pojednávania.

Od 10. 1. 2013 až doposiaľ vo vecí nebol urobený žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej, preto mám za to, že sťažnosť je dôvodná.

Súhlasím s prejednaním sťažnosti bez nariadenia ústneho pojednávania.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení uviedol:

„Na základe výzvy konajúceho súdu, sťažovateľka prostr. svojho práv. zástupcu k vyjadreniu odporcu uvádza, že ani odporca nespochybňuje doterajšiu dĺžku konania (5 rokov) a ani to, že by vzniknuté priedahy zaviniła sťažovateľka. Napokon odporca sám uznáva dôvodnosť sťažnosti.

Sťažovateľka súhlasí s prejednaním sťažnosti bez nariadenia pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávani – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 34 C 121/08:

- 26. september 2008 – okresnému súdu bola doručená žaloba, ktorou sa sťažovateľka domáhala od žalovaného zaplataenia škody, ktorá jej mala vzniknúť v jej byte v dôsledku rekonštrukcie susedného bytu žalovaným, a súčasne sťažovateľka žiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 6. október 2008 – okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe, a súčasne vyzval sťažovateľku, aby oznámila, či súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania,

- 21. október 2008 – sťažovateľka oznámila okresnému súdu, že nesúhlasí s prerokovaním veci bez nariadenia pojednávania,
- 10. november 2008 – žalovaný sa vyjadril k žalobe, okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zdokladovala svoje príjmové, zárobné a majetkové pomery na rozhodnutie o jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 2. december 2008 – sťažovateľka preukázala svoje majetkové pomery,
- 18. december 2008 – okresný súd uznesením nepriznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 13. január 2009 – okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu,
- 22. január 2009 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok,
- 3. apríl 2009 – okresný súd vyzval obidve sporové strany, aby predložili návrhy na dokazovanie a aby oznámili, či žiadajú vec aj znalecky posúdiť,
- 23. apríl 2009 – žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu oznámil, že povinnosť predložiť dôkazy má žalovaná a že on na znaleckom dokazovaní netrvá, súčasne predložil projektovú dokumentáciu k rekonštrukcii svojho bytu,
- 5. máj 2009 – sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne oznámila, že na určenie príčin vzniku škody v jej byte žiada nariadiť znalecké dokazovanie,
- 1. jún 2009 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby oznámila, na aké otázky má znalec pri znaleckom dokazovaní odpovedať, zároveň jej bolo na vedomie zaslané vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného,
- 16. jún 2009 – právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila otázky pre znalca,
- 29. jún 2009 – okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 6. august 2009,
- 6. august 2009 – pojednávanie bolo po vypočutí oboch účastníkov konania v prítomnosti ich právnych zástupcov odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania s tým, že strany mali do 10 dní predložiť spresnenie otázok pre znalca,
- 13. august 2009 – okresný súd vyzval A. a. s. (ďalej len „poisťovňa“), aby zaslala správu o ohliadke bytu sťažovateľky vykonanej v čase po vzniku škodovej udalosti,
- 20. august 2009 – poisťovňa zaslala zápisnicu zo škodovej udalosti v byte sťažovateľky,

- 1. október 2009 – okresný súd nariadil uznesením znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva na posúdenie príčin vzniku škody v byte sťažovateľky, ktorý mal byť vyhotovený do 40 dní,
- 24. november 2009 – okresný súd zaslal spis súdnemu znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku,
- 8. január 2010 – právna zástupkyňa sťažovateľky žiadala, aby okresný súd zaslal spis znalcovi, pretože podľa jej zistení mu ešte nebol zaslaný,
- 18. október 2010 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok,
- 7. február 2011 – okresný súd uznesením rozhodol o znalečnom,
- 8. február 2011 – okresný súd vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k znaleckému posudku,
- 23. marec 2011 – zákonná sudkyňa okresného súdu e-mailom žiadala účastníkov a ich právnych zástupcov, aby z dôvodu, že nezaslali pripomienky k znaleckému posudku, oznámili, či neuzavreli mimosúdnu dohodu, prípadne, aby oznámili ďalšie návrhy na dokazovanie,
- 30. marec 2011 – právny zástupca sťažovateľky sa vyjadril k znaleckému posudku a súčasne týmto podaním upravil žalobný petit,
- 29. júl 2011 – okresný súd uznesením pripustil zmenu žalobného petitu v zmysle návrhu sťažovateľky z 30. marca 2011,
- 3. október 2011 – sťažovateľka urgovala pokračovanie konania,
- 10. október 2011 – okresný súd nariadil pojednávanie na 10. november 2011,
- 31. október 2011 – okresný súd oznámil účastníkom konania zrušenie nariadeného termínu pojednávania z dôvodu pridelenia veci inej sudkyňi okresného súdu v zmysle zmeny rozvrhu práce na rok 2011,
- 16. november 2011 – okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 2. február 2012 a súčasne v súvislosti so zmenou žalobného petitu dovyrubil sťažovateľke súdny poplatok,
- 2. február 2012 – pojednávanie bolo po vypočutí právnych zástupcov oboch účastníkov odročené na 22. marec 2012 na účely poskytnutia lehoty účastníkom konania na uzatvorenie mimosúdnej lehoty (aj napriek tomu, že žalovaný popieral akúkoľvek zodpovednosť za škodu spôsobenú v byte sťažovateľky, ktorú konštatoval aj znalec, pozn.),
- 22. marec 2012 – pojednávanie bolo po vypočutí právnych zástupcov obidvoch účastníkov konania, žalovaná strana poprela akúkoľvek zodpovednosť za sťažovateľkou uplatnenú

škodu, odročené na neurčito s tým, že právny zástupca sťažovateľky mal okresnému súdu do 30 dní oznámiť výsledok mimosúdneho jednania so žalovanou stranou (mimosúdne sa však žalovaná strana dohodnúť nechcela, pretože všetko poprela a sťažovateľka na žalobe trvala, pozn.),

- 18. máj 2012 – okresný súd vyzval žalovaného, aby oznámil, či došlo k mimosúdnej dohode, a tiež ho vyzval, aby v prípade, že žalovaná strana zabezpečila na svoje náklady nový posudok, tak ako to avizovali na poslednom pojednávaní, aby ho žalovaná strana predložila,

- 25. máj 2012 – žalovaná strana predložila ako dôkaz ocenenie prác v byte sťažovateľky,

- 30. október 2012 – okresný súd nariadil pojednávanie na 10. január 2013,

- 5. november 2012 – okresný súd vyzval žalovaného, aby predložil kópie svojho podania z 25. mája 2012,

- 19. november 2012 – právny zástupca žalovaného oznámil okresnému súdu, že podanie, ktoré zaslal okresnému súdu 25. mája 2012, zaslal aj právnomu zástupcovi sťažovateľky, ktorý však na toto nereagoval,

- 23. november 2012 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k podaniu, ktoré jej zaslala žalovaná strana,

- 7. január 2013 – právny zástupca sťažovateľky sa vyjadril k rozpočtu ceny prác predloženému žalovanou stranou,

- 9. január 2013 – právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju, ako aj žalovaného neúčasť na pojednávaní nariadenom na 10. január 2013 z dôvodu kolízie nariadeného pojednávania s inými pojednávaniami,

- 10. január 2013 – po vypočutí právneho zástupcu sťažovateľky, ktorý oznámil, že nemá návrhy na ďalšie dokazovanie, okresný súd odročil pojednávanie na 16. apríl 2013, na účely „... *d' ďalšieho dokazovania...*“,

- 6. marec 2013 – predseda okresného súdu upozornil zákonnú sudkyňu na prietahy v konaní,

- 12. marec 2013 – okresný súd zrušil nariadený termín pojednávania z „... *dôvodu dlhodobej práceneschopnosti samosudkyne...*“,

- 16. máj 2013 – zmena zákonného sudcu,

- 16. júl 2013 – okresný súd vyzval obidve sporové strany, aby oznámili, či vo veci nedošlo k mimosúdnej dohode a aby oznámili, aké majú návrhy na dokazovanie,
 - 28. august 2013 – okresný súd urgoval odpovede na výzvy zo 16. júla 2013,
 - 12. september 2013 – právny zástupca sťažovateľky reagoval na výzvu okresného súdu.
- Do rozhodnutia ústavného súdu neboli vo veci vykonané žiadne ďalšie procesné úkony.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. ...

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 o žalobe sťažovateľky o náhradu škody spôsobenej jej na majetku došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie

účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na potrebu nariaďovať v danej veci znalecké dokazovanie možno síce toto konanie hodnotiť po skutkovej stránke ako náročnejšie, avšak s ohľadom na charakter predmetu konania, rozhodovanie o ktorom patrí do štandardnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov (právnou náročnosť posudzovaného konania nenamietal ani samotný okresný súd, pozn.), a v jeho interakcii s celkovou dĺžkou posudzovaného konania (viac ako 5 rokov) nemožno iba tieto skutkové okolnosti považovať za dôvod zistených prietáhov v konaní.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky posudzovaného konania v procesnom postavení žalobkyne, ústavný súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by prispela k predĺženiu posudzovaného konania.

3. Napokon sa ústavný súd s prihliadnutím na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, zaoberal aj postupom okresného súdu.

Podľa zistenia ústavného súdu možno na ťarchu okresného súdu pripočítať obdobie od 24. novembra 2009, keď okresný súd zaslal ustanovenému znalcovi spisový materiál pre potreby vypracovania znaleckého posudku, ktorý mal byť spracovaný za 40 dní, do 18. októbra 2010, keď bol predmetný znalecký posudok doručený okresnému súdu, pričom v tomto období okresný súd znalca s predložením znaleckého posudku vôbec neurgoval, resp. nezisťoval stav jeho spracovania. Vzhľadom na uvedené sa tak oproti pôvodne stanovenému času na spracovanie znaleckého posudku znalec oneskoril s jeho predložením o viac ako 9 mesiacov (po odpočítaní času 40 dní riadne určeného okresným súdom na

vypracovanie znaleckého posudku, pozn.). V uvedenej súvislosti ústavný súd už v minulosti konštatoval (napr. II. ÚS 131/02, III. ÚS 29/02), že tak priebeh znaleckého dokazovania, ako aj procesná nedisciplinovanosť znalca sa počítajú na vrub všeobecnému súdu, pretože ten zodpovedá aj za nečinnosť ním ustanoveného súdneho znalca.

V súvislosti s postupom okresného súdu ústavný súd dáva do pozornosti, že k predĺženiu konania, a teda k porušeniu základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov môže dôjsť nielen v dôsledku absolútnej nečinnosti orgánu súdnej moci, ale aj v dôsledku jeho nesústreďenej a neefektívnej činnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že z uvedeného dôvodu by bolo napríklad možné pripočítať na ťarchu okresného súdu aj obdobie v trvaní viac ako 7 mesiacov, a to od 22. marca 2012, keď sa konalo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, do 30. októbra 2012, keď okresný súd nariadil vo veci ďalšie pojednávanie. V uvedenom medziobdobí okresný súd síce vykonal jeden procesný úkon, a to 18. mája 2012, keď vyzval žalovanú stranu, aby oznámila, či nedošlo k mimosúdnej dohode, avšak vzhľadom na účastníkmi konania na posledných dvoch pojednávaniach (2. februára 2012 a 22. marca 2012, pozn.) proklamovanú vôľu nepristúpiť na zmierlivé riešenie sporu, sa tento procesný úkon okresného súdu vzhľadom na aktuálny vývoj procesnej situácie javí ako neefektívny, pretože ním okresný súd patrične nereagoval na vôľu procesných strán. Obdobne napr. okresný súd odročil pojednávanie konané 10. januára 2013 na účely „... *d'alsieho dokazovania...*“, ktoré však bližšie nešpecifikoval, a v podstate od tej doby viac ako 8 mesiacov, t. j. do rozhodnutia ústavného súdu, okresný súd ani žiadne iné dokazovanie vo veci nevykonal. Napokon vznik prietáhov v konaní priznal aj samotný okresný súd.

Okrem toho ústavný súd konštatuje, že v kontexte danej veci neobstojí ani obranná argumentácia okresného súdu o častej zmene zákonného sudcu v danej veci, pretože podľa judikatúry ústavného súdu tieto dôvody, ktoré by mohli byť interpretované iba ako technické a organizačné problémy, nemôžu ísť na ťarchu účastníka, ktorý od súdu právom očakáva ochranu svojich práv bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. IV. ÚS 58/02).

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 121/08 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 34 C 121/08 bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 000 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu považuje za primerané v sume 1 500 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 2 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2013 je 130,17 € a hodnota režijného paušálu je 7,81 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2013 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu a vyjadrenie sa k stanovisku okresného súdu) v celkovej sume 413,94 € vrátane režijného paušálu (bez DPH, pretože právny zástupca sťažovateľky nepredložil osvedčenie platcu DPH, pozn.), tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2013